

Orientacions relatives a les situacions d'aprenentatge

Què vol dir l'enfocament competencial dels aprenentatges?

Significa orientar l'acció educativa cap a l'adquisició d'aquells aprenentatges que permetin als infants traslladar el que han après a l'escola bressol o escola a altres contextos reals al llarg de la seva vida. És a dir, orientar l'aprenentatge cap a l'assoliment de les competències.

Tots els aprenentatges que tenen lloc a les escoles bressol o a les escoles són competencials?

Els aprenentatges competencials han de ser prioritaris. Tot i això, no totes les experiències d'aprenentatge que es donen en una escola bressol o escola promouen un aprenentatge competencial. Algunes experiències poden centrar-se en un coneixement concret, en una destresa o en el desenvolupament d'un hàbit específic, però no en una competència. Tot i que no promouen aprenentatges competencials, són experiències valuoses i que poden ser aprenentatges imprescindibles perquè se'n produeixin d'altres que sí que ho seran.

Què és una situació d'aprenentatge?

Són aquelles experiències que, independentment de la forma en què es presenten, parteixen d'un context i plantegen un repte a l'infant que aprèn. El fet que l'aprenentatge es fonamenti en la resolució d'un repte o problemàtica real provoca que l'infant que aprèn hagi de dur a terme una o un seguit d'accions que impliquen una o més capacitats per a les quals són imprescindibles els sabers d'un o més camps de coneixement, i per això diem que les situacions d'aprenentatge s'orienten a l'assoliment de competències.

Què és un context?

Un context és una realitat present, passada o previsible en el futur, de caràcter local i propera a l'infant o de caràcter global que afecta el conjunt de la societat. És l'escenari en el qual es planteja un repte i en el qual prenen sentit les capacitats que s'han de desenvolupar i els sabers que cal incorporar. En l'etapa d'educació infantil aquest context ha d'estar connectat a la vida quotidiana dels infants i com més a prop estigui de la seva realitat immediata i del moment present, més significatiu i més sentit tindran els aprenentatges.

Què és un repte?

Un repte és un desafiament que sorgeix d'un interès plantejat pels infants, una pregunta, un problema, l'observació d'un fenomen, una informació o problemàtica de l'entorn proper o de la societat que els cridi l'atenció, una recerca, un encàrrec, un projecte, una necessitat plantejada per un agent extern al grup..., situat en un context. Resoldre'l implica mobilitzar sabers i connectar accions a partir dels quals es desenvolupen capacitats personals.

Hi ha un únic tipus de situacions d'aprenentatge?

Hi pot haver múltiples situacions en les quals apareixen problemàtiques a resoldre situades en contextos reals. Pot haver-hi contextos quotidians i propers, on apareixen problemàtiques en un moment present. Però també poden haver-hi contextos globals una mica més allunyats de la realitat dels infants, amb rellevància social, que apareixen espontàniament o bé que els pot presentar l'equip educatiu. En aquesta multiplicitat de contextos, els reptes poden provenir dels mateixos infants o bé els pot proposar l'equip educatiu o pot ser la comunitat educativa qui els plantegi.

Per això, donada aquesta diversificació en la font dels contextos i dels reptes que articulen les situacions d'aprenentatge, hem de reconèixer també que hi ha diferents tipus de situacions d'aprenentatge.

Les unitats didàctiques són situacions d'aprenentatge?

En un enfocament competencial els aprenentatges s'han de desenvolupar a través de les situacions d'aprenentatge. No totes les unitats didàctiques són situacions d'aprenentatge.

Les unitats didàctiques, durant molt temps, s'han orientat a l'aprenentatge de continguts i de continguts i capacitats. Si la unitat didàctica s'orienta cap a l'assoliment de competències, integra els aprenentatges que cal desenvolupar, parteix d'un context i planteja un repte, es pot considerar una situació d'aprenentatge.

Com passar de les unitats didàctiques a les situacions d'aprenentatge?

Per avançar cap a les situacions d'aprenentatge, els equips educatius han de revisar les seves unitats didàctiques, modificar-les i ajustar-les, de manera que plantegin reptes situats en contextos reals i que s'orientin cap a l'assoliment de les competències.

Es disposa de tres cursos escolars a partir de l'inici del curs escolar 2022-2023 per modificar, adaptar i actualitzar les planificacions didàctiques de conformitat amb l'establert en la disposició addicional primera del [Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil](#).

L'aprenentatge basat en projectes s'assimila a una situació d'aprenentatge?

Aquelles propostes educatives que, com els projectes, parteixen d'un context i plantegen un repte són situacions d'aprenentatge, ja que s'orienten a l'adquisició d'aprenentatges que permeten actuar eficaçment en una realitat concreta, mobilitzant capacitats de l'infant i sabers d'un o més eixos de desenvolupament i aprenentatge.

Com han de ser les propostes en una situació d'aprenentatge?

Les propostes d'una situació d'aprenentatge han de partir dels interessos i coneixements que tenen els infants i han d'anar concretant progressivament els aspectes necessaris per resoldre el repte, tenint en compte la construcció conjunta dels aprenentatges.

Cada situació i cada repte és únic i ha de seguir el seu propi itinerari, el qual dependrà dels interessos de cada grup d'infants i de molts altres factors que aniran apareixent durant el

procés, com ara les connexions que s'establiran entre aprenentatges, les emocions dels infants, les interrelacions entre el grup o el mateix entorn.

Les propostes per resoldre el repte necessiten un equip educatiu que observa, escolta i intervé amb flexibilitat i donant temps. Hi poden haver situacions d'aprenentatge que se solucionen en un període curt i altres a les quals caldrà dedicar més temps, depenent, entre d'altres factors, de l'interès dels infants.

Les propostes han de donar sentit a l'experiència i han de permetre als infants prendre decisions que els permetin avançar en el seu desenvolupament i aprenentatge, seguint el seu propi ritme.

És important tenir present la possible col·laboració de les famílies en les propostes, que pot ser de moltes maneres diferents, segons les necessitats o circumstàncies de cada moment i context.

Les situacions d'aprenentatge inclouen diverses propostes que s'articulen i interrelacionen per tal de resoldre el repte plantejat. En general, es poden organitzar seguint les fases següents (compartim el que aprendrem, aprenem i apliquem el que hem après), que donen resposta als objectius plantejats i que són necessàries per a la resolució del repte. El disseny de les propostes ha de ser flexible i divers per minimitzar les barreres d'accés a l'aprenentatge i per permetre la màxima participació de tots els infants, aplicant les mesures universals oportunes.

Aquestes propostes han de proporcionar als equips educatius evidències dels aprenentatges que estan adquirint els infants, per reorientar, si escau, el procés didàctic. També han d'incloure estratègies i instruments d'avaluació formativa per facilitar l'autoregulació dels aprenents.

Es pot planificar l'adquisició d'aprenentatges competencials de tot el curs a partir de les situacions d'aprenentatge?

L'equip educatiu pot planificar tot el curs escollint situacions que siguin rellevants per als infants i estant atent als interessos que els infants puguin proposar a partir de la vida quotidiana per incorporar noves propostes de situacions d'aprenentatge. La planificació ha de ser un instrument viu que s'ha de contextualitzar en cada moment en funció de les necessitats educatives dels infants i que s'adapta a les situacions canviants o imprevisibles.

Les capacitats en clau competencial són el mateix que les competències específiques?

Sí. El [Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil](#) determina onze competències específiques, que corresponen a les capacitats en clau competencial de l'esborrany.

Com es veuen reflectits els vectors i les competències clau en el currículum de l'educació infantil?

Tant els vectors com les competències clau del currículum queden reflectits i incorporats en el contingut del preàmbul i en les onze competències específiques del Decret de l'educació infantil.

Quins són els elements per a la planificació d'una situació d'aprenentatge?

Els elements d'una situació d'aprenentatge a l'educació infantil són:

- Descripció (context + repte)
- Competències específiques
- Objectius d'aprenentatge
- Criteris d'avaluació
- Sabers
- Propostes d'aprenentatge i avaluació
- Mesures i suports universals, addicionals o intensius (si escau)

PER SABER-NE MÉS

- [Model per a la planificació d'una situació d'aprenentatge.](#)
- [Document de suport per a les planificacions de les situacions d'aprenentatge.](#)
- [Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil.](#)
- [Annex 3. Situacions d'aprenentatge,](#) Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil.